

Rapport vedrørende Kolding Krøniken

Hvad er Kolding Krøniken?

Kolding Krøniken er et skønlitterært værk der spejler de sidste 100 år i Kolding - og verden. Værket er skrevet på Kolding Bibliotek i perioden august 2008 - juni 2009 af Simon Fruelund, Pablo Llambías, Maria Helleberg, Merete Pryds Helle, Lars Frost, Thorstein Thomsen, Louis Jensen, Gretelise Holm, Jeppe Brixvold, Mette Winge og Marianne Gade.

De første 14 dage i hver måned boede en forfatter i Kolding og arbejdede i hjørneværelset på biblioteket med udsigt til Koldinghus og over Slotssøen. Vi havde et fint samarbejde med et hotel i hvis lejligheder forfatterne boede, beliggende ved Slotssøen lige ved siden af Koldinghus og ganske tæt på biblioteket, og ligeledes et fint samarbejde med vores nabohotel, hvor forfatterne spiste morgenmad, frokost og aftensmad. Disse to hoteller bidrog i øvrigt som sponsorer med omkring 90.000 kr. i form af stærkt nedsatte priser på kost og logi.

Hver forfatter fik et årti fra det seneste århundrede at tage udgangspunkt i, og kilder fra årtiet blev stillet til rådighed. Simon Fruelund skrev projektet i gang den 1. august 2008 og tog udgangspunkt i den 1. august 1908. Pablo Llambías startede den 1. september og fik stillet kilder fra den 1. september 1918 til rådighed, og sådan rullede krøniken frem i 10-års-intervaller, så den blev skrevet op til nutiden da Marianne Gade afsluttede krøniken i juni måned i år.

Forfatterne havde deres fulde kunstneriske frihed – de kunne skrive præcis hvad de ville. Det var skønlitteratur og ikke lokalhistorieskrivning vi sigtede efter, og denne frihed viste sig også at stimulere forfatterne. De **tog** faktisk i deres tekster afsæt i de år og årtier de kunne tage udgangspunkt i, på vidt forskellig vis, men at have fritiden til at kunne gøre noget andet var vigtigt.

Som en særlig udfordring var der åbent arbejdsværelse hver dag kl. 14-16. Her kunne bibliotekets besøgende komme med idéer og forslag og historier, som forfatterne kunne lade indgå i deres bidrag. Mange kom på besøg, og mange forslag - og besøgende - blev skrevet ind i de 11 bidrag.

Formålet med Kolding Krøniken var:

- At udvikle og afprøve nye, dynamiske dialog- og oplevelsesbaserede formidlings- og mødeformer i forhold til de velkendte litterære formidlings- og arrangementsformer

- At nytænke forfatterens , læserens, biblioteksbrugerens og bibliotekets roller

Kolding Krøniken var også et et eksperiment, hvor det uforudsigelige indgik som et bevidst aspekt i projektet. Som der står i projektbeskrivelsen:

- Vi vil således være åben over for de uforudsigelige elementer der vil vise sig i et innovativt projekt som Kolding Krøniken

Hvad kom der ud af det – hvad var resultaterne? Blev formålet opfyldt?

Vi har fået 11 ambassadører for Kolding Bibliotek i det danske forfattermiljø. Forfatterne var begejstrede for at deltage i projektet – og begejstrede for vores bibliotek.

Jeg citerer fra evalueringen:

”Det har været stimulerende at være her, pragtfuldt sted”.

”Biblioteket var en dejlig arbejdsplads, et stort smukt rum at arbejde i, søde og hjælpsomme bibliotekarer, fantastisk udsigt og gode forhold i øvrigt”

”Det oplevede jeg som perfekt. Biblioteket som arbejdsplads var optimalt, medarbejdere, kontaktpersoner var yderst imødekommende og kompetente”

”Biblioteket var en optimal arbejdsplads. Dels på grund af materialebestanden, dels på grund af det dygtige og venlige personale”

Så forfatterne trivedes ved at indgå i bibliotekets miljø og i dette tætte samarbejde. Eksempelvis deltog Lars Frost i bibliotekets julefrokost, og Jeppe Brixvold spillede med på bibliotekets fodboldhold – der står stadig gny om hans scoring!

Det peger på at der ligger nogle uopdyrkede ressourcer og nogle uudnyttede muligheder i et sådant tæt samarbejde mellem forfattere og biblioteker. At bibliotekerne kan gå ind i og skabe rum for den skabende proces, give adgang til forfatterens værksted, og for brugernes medskab. Forfatterne er klar kan vi se.

Og brugerne er også klar. Vi kan se at idéen om at inddrage brugerne i dialog og bidrage med idéer til værket er realiseret. Statistikken viser at der i gennemsnit kom 15-20 mennesker på besøg i løbet af en skriveperiode, omkring en til to besøgende om dagen, når der var åbent arbejdsværelse mellem kl. 14 og 16. Og adskillige af de besøgende og deres historier er skrevet ind i værket.

Brugerne havde også mulighed for at blogge med forfatterne, og her, som i så mange andre blog-sammenhænge, var det få der benyttede sig af den mulighed.

Forfatternes ambassadørfunktion har også været udbredt til det lokale. Forfatterne har ved siden af det krævende projekt de sagde ja til – at researche, tale med besøgende og skrive og finpudse en tekst i løbet af to uger – haft overskud til at indgå i forskellige arrangementer.

Nicolai Bio og Café – en art cinema i Kolding centrum - lavede for eksempel nogle film- og forfatteraftener. Den ene var med Pablo Llambías, der mødte op med sin jazz trio, der akkompagnerede ham mens han læste op, eller performede, skulle man måske sige. Derefter så de fremmødte en film som Pablo havde valgt. Et smalt arrangement med få publikummer.

Thorstein Thomsen lavede en lignende aften, hvor over 100 mennesker mødte frem for at høre ham fortælle om sine seneste to voksenromaner, inden man så en film han havde valgt.

Og der var en eftermiddag hvor Pablo og Jeppe Brixvold og Lars Frost selv tog initiativ til et oplæsningsarrangement på værtshuset Republikken.

Gretelise Holm valgte en anden lokalitet til en forfattereftermiddag, nemlig et menighedshus hvor 40 mennesker mødte op for at høre om hendes forfatterskab. Gretelise medvirkede også i en krimicafé på biblioteket ganske spontant, ligesom Mette Winge foreslog at lave en forfatteraften på biblioteket, så det gjorde vi med en dags varsel.

Og da den nyrenoverede banegårdsplads og pladsen foran biblioteket skulle indvies en lørdag i juni rykkede Marianne Gade udenfor, og havde skriveværksted der under en stor parasol – og talte med en ældre dame der blev skrevet ind i teksten. Så forfatterne indgik på forskellig vis i byens liv.

På et enkelt område var resultatet af vores anstrengelser skuffende. Vi forsøgte at inddrage byens dansklærere og deres elever i Kolding Krøniken, såvel folkeskolelærere som gymnasielærere. Alle lærere var informeret om hele forløbet og om hvornår de enkelte forfattere kunne træffes, og når der kom en ny forfatter sendte vi mails til samtlige lærere med forslag om at indgå i projektet og med forslag om at inddrage forfatterens tekster i undervisningen, men skuffende få responderede. Måske har lærerne travlt til at tage imod sådan et tilbud?

Men de der gjorde det var begejstrede. Det var meget stimulerende og motiverende for eleverne at komme tæt på forfatterne og høre om skriveprocessen, og forfatterne var generøse og havde masser af overskud til at indgå i disse sammenhænge. Således var en af forfatterne også ude på et af gymnasierne og snakke med en klasse.

Til gengæld er der et andet område hvor resultaterne har været mange og meget synlige, og det er den markante presseomtale der er blevet Kolding Krøniken til del. En omtale der været med til at forankre Kolding Krøniken og biblioteket i lokalsamfundet og som har været afgørende for projektets succes, og som har været med til at brande Kolding Bibliotek som et udviklingsorienteret og innovativt bibliotek, der gerne åbner sig mod omverdenen og går nye veje. PR og markedsføring var udtænkt af projektlederen, der ikke kun var litteraturuddannet men også uddannet i kommunikation. Meget nyttigt for en projektleder!

Presseomtalen har fundet sted på tre niveauer:

Landsdækkende omtale i Kulturnyt på P1 og P2

Regional omtale i TV Syd i flere omgange og i DRs regionale radiostationer

Endelig den lokale presseomtale. Her må vi sige at Kolding Krøniken er gået rent ind hos de lokale journalister. TV Kolding har bragt et stort interview med hver forfatter, Kolding Ugeavis har ligeledes portrætteret de enkelte forfattere samt har bragt et fyldigt uddrag af hvert nyskrevet bidrag, og JydskeVestkysten har bragt store interviews med forfatterne foruden reportager og artikler. Det er ikke hver dag at en så smal forfatter som Pablo Llambías er på forsiden af en stor regional avis som JydskeVestkysten.

Hertil kommer at biblioteket har lavet et professionelt stykke PR-arbejde i form af foldere, plakater og pressemeddelelser, der har synliggjort krøniken ikke kun på biblioteket men også ude i byen. Et par af forfatterne har beskrevet den næsten overvældende oplevelse det var som forfatter at se sig så kraftigt eksponeret, og det fortæller at Kolding Krøniken som helhed var kraftigt eksponeret.

Vi har haft gode erfaringer med at bruge bibliotekets fladskærme som et selvstændigt medie i formidlingen af Kolding Krøniken. Storskærmsgruppen og Fakta lavede til hvert årti et slideshow med fotos og korte informationer fra årtiet med både lokale, nationale og internationale vinkler, og disse visuelle historiefortællinger fik et stort publikum, som ikke nødvendigvis fulgte med i den litterære side af krøniken. Også team fiktion lavede et slideshow om hver enkelt forfatter. Slideshowene var med til at brede budskabet om Kolding Krøniken og den mangfoldighed der ligger bag krøniken ud til forskellige målgrupper.

Endelig vil jeg ikke undlade at fortælle at arbejdet med Kolding Krøniken har været en meget positiv oplevelse for personalet. Kolding Krøniken har vist sig at virke som et teambuildende og trivselsfremmende projekt for bibliotekets ansatte. Alle har følt medejerskab til og stolthed over krøniken, da næsten alle har været involveret: Faggruppe FIKTION ved at lave materiale om forfatterne og deres værker til hjemmeside og storskærme, faggruppe FAKTA ved at finde materiale om de årtier forfatterne tager udgangspunkt i, Web-faggruppen ved at lave Kolding Krønikens hjemmeside, Storskærmsgruppen ved at lave slides fra om de forskellige årtier til nyhedsvæg og storskærme, osv osv. Hertil kommer den inspirerende daglige omgang med de residerende forfattere. Og opbakningen viste sig også når de enkelte forfattere afsluttede deres ophold på biblioteket ved at læse deres bidrag op på Torvet, hvor ofte var adskillige kolleger der skulle høre det nyskrevne værk!

Så Kolding Krøniken har haft en høj serendipitetværdi: Som en meget værdifuld sidegevinst har vi fundet det vi ikke søgte i denne sammenhæng: Øget trivsel blandt bibliotekets ansatte i form af en fælles glæde og optagethed over at være en del af Kolding Krøniken.

Evalueringen

Evalueringen er meget positiv. Hovedkonklusionens pkt. 1 lyder:

Kolding Krøniken er et enestående projekt, ikke alene i bibliotekssektoren men i det litterære liv i Danmark. Projektet er grænsebrydende ved, at biblioteket skaber rammerne for en skabende, litterær proces, der omfatter en række anerkendte forfattere samt bibliotekets brugere og medarbejdere.

Udgivelsen

Den 3. oktober blev Kolding Krøniken udgivet som bog. Alle 11 forfattere og 150 litteraturinteresserede mennesker mødte op til præsentationen.

23.10.2009

Lars Kristiansen